

3. Chen M.S. An example of disbenefits of centralized stocking[Text]/ M.S. Chen, C.T. Lin // The Journal of the Operational Research Society. – 1990. – v.41. – Pp. 259-262.
4. Lin C.T. A generalization of Chang and Lin's model in a multi-location newsboy problem [Text]/ C.T. Lin, S.N. Hwang //Information and Management Sciences. – 1998. – v.9. – Pp.11-18.
5. Schmitt A.J. Centralization versus decentralization: Risk pooling, risk diversification, and supply uncertainty in a one-warehouse multiple-retailer system [Електронний ресурс]/ A.J. Schmitt, L.V. Snyder, Z.M. Shen. – Режимдоступу: <http://www.ieor.berkeley.edu/~shen/webpapers/V.17.pdf>
6. Вентцель Е.С. Теория вероятностей. [Текст]/ Е.С. Вентцель; 4-е изд. стер. – М.: Наука, 1969.— 576 с.
7. Ланге О. Оптимальные решения [Текст]/ О. Ланге; пер. с пол. В.Д. Меникера. – М.: Прогресс, 1967. – 287 с.

УДК 336.76

Львов А.І.,

аспірант ВМУРОЛ «Україна»

Удосконалення процесу управління валютним ризиком в банківській системі України

Для вітчизняної банківської системи на сучасному етапі характерні надзвичайно складні та суперечливі процеси, в яких закладається фундамент її розвитку у середньостроковій перспективі. На наш погляд, визначальними можна назвати наступні тенденції [1]:

1. Різке скорочення кількості банківських установ в Україні на протязі 2014-2017 рр. Зокрема, за даними Національного банку України станом на початок 2014 року функціонувало 180 банків, тоді як на початку 2017 року ця цифра скоротилася до 98 банків;

2. Надзвичайно низька результативність діяльності банківських установ – за результатами 2016 року рентабельність активів зафіксована на рівні -1,63 %, рентабельність капіталу -15,05 %;

3. Невиправдане економічно зростання ролі та частки державних банків, які після перетворення ПАТ «Приватбанк» у грудні 2016 року перевищила психологічний рівень у 50 %.

З чим пов'язані настільки різкі зміни у вітчизняній банківській системі? На наш погляд, тут слід говорити про цілий комплекс факторів, одним із найбільш вагомих серед яких є система управління ризиками. Загальновідомо, що на діяльність будь-якого банку впливають різноманітні ризики, що і викликало до життя різноманітні теоретичні, методичні та практичні підходи до ризик-менеджменту.

Проте серед науковців немає єдиного підходу до розуміння сутності банківського ризику. Зокрема, окремі автори вважають, що банківські ризики відображають невизначеність, пов'язану з конкурентною боротьбою як між банками, так і іншими учасниками ринку, що позначається на сталості руху фінансових потоків та зміні обсягів фінансових ресурсів банку [2]. Як бачимо, В. Подчесова акцентує увагу на тому фактові, що ризики – прямий наслідок конкурентної боротьби в банківській системі.

На думку групи інших вітчизняних авторів, банківський ризик – це вартісне вираження ймовірності події, що спричиняє фінансові втрати [3]. На наш погляд, в такому підході позитивним є виділення прямого зв'язку між проявами банківського ризику та вартісними показниками діяльності банківської установи.

В умовах волатильного макроекономічного середовища видозмінюються і підходи до класифікації банківського ризику. Зокрема, відомий вітчизняний фахівець Л. Примостка виділяє ризик ліквідності; кредитний; ризик неплатоспроможності; ризик варіабельності [4]; тоді як Ю. Потійко - кредитний; процентний; валютний; ризик ринку цінних паперів; - ризик дострокової вимоги депозитів [5].

З нашої точки зору в контексті процесів, що характерні для вітчизняної економіки, особливої ваги для українських банків набуває проблематика управління саме валютним ризиком. Фактично лише з середини 2016 року можна говорити про формування певних тенденцій, які свідчать про відносну стабілізацію на валютному ринку. Разом з тим, рівновага настільки хитка, а ситуація з погляду макроекономічних процесів – невизначена, що впевненості у можливостях втримувати курс на економічно обґрунтованому рівні на жаль немає.

Щодо цілей, що їх переслідують сучасні банки в управлінні валютними ризиком, то науковці вважають, що основними з них є [6]:

- мінімізація втрат капіталу банку при формуванні активів та пасивів з використанням іноземних валют;
- недопущення недотримання банком вимог валютного законодавства та органів валютного контролю при здійсненні операцій з іноземною валютою та виконанні функцій валютного контролю.

На останній аспект проблеми слід звернути особливу увагу – зокрема, банківський регулятор в Україні почав активно використовувати різноманітний обмежувальний інструментарій для впливу на курсоутворення. Втім, треба визнати, що не завжди ці обмежувальні заходи є ефективними та дієвими.

В підсумку, вітчизняні банківські установи мають можливість нівелювати негативний вплив валютних коливань на власну діяльність за рахунок впровадження ефективної інтегрованої системи ризик-менеджменту, але при цьому важливу роль у стабілізації повинна відігравати держава за рахунок ефективного банківського нагляду.

Список використаних джерел:

1. Показники банківської системи [Електронний ресурс]. – Національний банк України. Офіційний сайт. – Режим доступу: <http://bank.gov.ua>. – Назва з екрана.
2. Подчесова В.Ю. Управління банківськими ризиками: опорний конспект лекцій. – Харків: ХІБС УБС НБУ, 2014. – 83 с.
3. Козьменко С. М. Стратегічний менеджмент банку: навч. посіб. / С. М.

Козьменко, Ф. І. Шпиг, І. В. Волошко. – Суми : Університетська книга, 2003. – 734 с.

4. Примостка Л. Банківські ризики. Теорія та практика управління: монографія / Л. О. Примостка. – К. : КНЕУ, 2008. – 450 с.

5. Потійко Ю. Теорія та практика управління різними видами ризиків у комерційних банках/ Ю. Потійко // Вісник НБУ. – 2004. – № 4. – С. 58– 60.

6. Пуш Л. А. Організація системи управління валютними ризиками в банківських установах / Л. А. Пуш // Фінанси, облік і аудит. — 2012. — Вип. 19. — С. 145–152.

УДК 658.14

Мельник К.В.

*к.е.н., старший викладач кафедри корпоративних фінансів і контролінгу
ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана»*

Аналіз грошових потоків підприємства як інструмент прийняття управлінських рішень у бізнесі

Ефективне управління грошовими потоками підприємства забезпечує його стійкість, здатність до майбутнього розвитку та досягнення фінансового успіху у довгостроковій перспективі. Оцінка грошових потоків підприємства дозволяє спрогнозувати ліквідність й платоспроможність суб'єкта господарювання та при їх недостатності своєчасно прийняти управлінські рішення, спрямовані на виправлення ситуації. Слід відмітити, що визначальне місце у системі управління грошовими потоками підприємства займає їх ретроспективний аналіз.

Вивчення праць багатьох вчених-економістів щодо методики аналізу грошових потоків підприємства дозволяє стверджувати, що остання перебуває у стадії свого формування.

На нашу думку, у роботах професора І.О. Бланка представлено достатньо послідовний та аналітично цілісний методичний підхід. Згідно з викладеною